

Haridusministeeriumi Teataja

AMETLIK AJAKIRI.

Ilmub tarviduse järgi, umbes 20 vihikut aastas. Toimetuse asukoht ja aadress:
Tallinn, Haridusministeerium (Tõnismägi 11). Telefon 453-49

Nr. 28.

22. detsembril 1937.

Nr. 28.

Noorsoo-organisatsioonide tegevuse järelevalve määrus.

Õpilaste, nende organisatsioonide ja noorteühingute teistest organisatsioonidest osavõtmise määrus.

Määrus raamatute väljaandmise kohta Tallinna Keskraamatukogust väljaspool Tallinna piirisid asuvatele kodanikkudele.

Ajakirja „Haridusministeeriumi Teataja“ toimetamise kodukorra muudatus.

Haridusministeeriumi 1937. a. 11. detsembri ringkiri nr. 31728 algkoolide seadetega ja õppeabinõudega varustamise asjas.

Haridusministeeriumi Koolivalitsuse 1937. a. 15. detsembri ringkiri nr. 31751 gümnaasiumide juhatajatele gümnaasiumiõpilaste kirjandite võistluse korraldamise asjas 1937, 38 a.

Haridusministeeriumi Koolivalitsuse ja Kutseoskuse Osakonna 1937. a. 8. detsembri ringkiri nr. 31702 II üleriikliku karskusnädala asjas.

Haridusministeeriumi Koolivalitsuse ja Kutseoskuse Osakonna 1937. a. 8. detsembri ringkiri nr. 31708 ühislaulude asjas.

Haridusministeeriumi Noorsoo Osakonna 1937. a. 11. detsembri ringkiri nr. 6205 algkoolide juures asutatud noorteühingute koosolekute pidamise korra ja lõbustusmaksu asjas.

Haridusministeeriumi Noorsoo Osakonna, Koolivalitsuse ja Kutseoskuse Osakonna 1937. a. 10. detsembri ringkiri nr. 6204 koolis ja kooli juures tegutsevate noorsoo-organisatsioonide liikvideerimise puhul nende varanduste kasutamise asjas.

Haridusministeeriumi Noorsoo Osakonna 1937. a. 14. detsembri ringkiri nr. 6206 noortekomiteede semise tegevuse ja uute päevaülesannete asjas.

Avalikkudele raamatukogudele ja koolide õpilasraamatukogudele soovitatud raamatute nimestikud.

AMETLIK OSA.

Noorsoo-organisatsioonide tegevuse järelevalve määrus.

RT 96 — 1937, 780.

Antud Vabariigi Valitsuse poolt 26. novembril 1937.

Alus: Noorsoo organiseerimise seaduse § 23 (RT 82 — 1936).

§ 1. Noorsoo-organisatsioonide tegevus kuulub Haridusministeeriumi järelevalve alla.

§ 2. Käesoleva määruse alla kuuluvad Noorsoo organiseerimise seaduse § 2 p. 2 ja 3 tähendatud noorsoo-organisatsioonid.

§ 3. Järelevalve ülesandeks on:

- 1) valvata, et noorsoo-organisatsioonide eesmärk ja ülesanded oleksid kooskõlas Noorsoo organiseerimise seaduse sihtidega ja selle seaduse alusel antud põhimõtete ja juhenditega;
- 2) arendada noorsoo-organisatsioonide tegevust ja anda neile juhatusi otstarbekate organiseerimis- ja töökavade koostamiseks ja teostamiseks;
- 3) kooskõlastada noorsoo-organisatsioonide töökavasid ja süvendada nende ühistööd;
- 4) kanda hoolt, et noorsoo-organisatsioonide juhid ja kutselised töötajad oleksid vastavad oma ülesannetele;
- 5) ära hoida noorsoo töö killunemist ja kõrvaldada noorsoo-organisatsioonide-vahelist ebatervet võistlust;
- 6) saada ülevaadet noorsoo-organisatsioonide majanduslikust olukorrast.

§ 4. Järelevalvet teostavad Haridusminister, Haridusministri abi, Haridusministeeriumi Noorsoo Osakonna noortejuhataja, noortenõunikud ja Haridusministri poolt selleks volitatud Noorsoo Osakonna kaastöölised.

Peale selle on järelevalve teostajaiks õppe- ja kasvatustöö ülevälve seaduses tähendatud ametiisikud sama seaduse alusel ja ulatuses.

§ 5. Järelevalve teostajail (§ 4) on õigus:

- 1) võtta osa noorsoo-organisatsioonide ja nende organite koosolekutest;
- 2) revideerida noorsoo-organisatsioone ja nende ettevõtteid § 3 ettenähtud ülesannete kohaselt;
- 3) nõuda tarvilikke andmeid ja seletusi noorsoo-organisatsioonide organitelt ja nende organite liikmetelt, noorsoo-organisatsioonide palgalistelt ja vabatahtlikkudelt töötajadudelt kui ka asutistelt, kelle juures vastavate seaduste alusel on asutatud noorsoo-organisatsioonid;
- 4) juhtida p. 3 tähendatud asutiste, organisatsioonide ja isikute tähelepanu nende juures noorsoo organiseerimise, juhtimise ja tegevuse alal esiletulnud väärnähtustele ja puudustele, teha korraldusi nende väärnähtuste ja puuduste kõrvaldamiseks ning anda selleks juhatusi;
- 5) korraldada Noorsoo organiseerimise seaduse § 10 kohaselt kongresse ja nõupidamisi noorsoo organiseerimisse puutuvate küsimuste selgitamiseks ja kavade koostamiseks, kusjuures noortenõunikudel on sellel alal omal algatusel õigus noorsootegelaste nõupidamisi kokku kutsuda küsimuste lahendamiseks kohalikus ulatuses;
- 6) katkestada tarvilisel korral noorsoo-organisatsiooni tegevust noorsoo töö alal kuni väärnähtuste kõrvaldamiseni või kuni

noorsoo-organisatsiooni kohta on järgnenud Noorsoo organiseerimise seaduse § 19 alusel tehtud vastav otsus.

§ 6. Kõik asutised, kellele sellekohaste seaduste või põhikirjade alusel on lubatud noorsoo organiseerimine, ja organisatsioonid ning nende liidud, kes oma põhikirjas on endile seadnud eesmärgiks noorsoo organiseerimise või kellede liikmeiks võivad olla noored alla 18 eluaasta, võivad noori organiseerida ja noorte tegevust korraldada Haridusministrile esitatud ja viimase poolt kinnitatud sellekohaste noorsoo tööd korraldavate põhimääruste alusel. Nende põhimääruste muudatused ja täiendused kuuluvad kinnitamisele samal alusel. Ka võib Haridusminister tarbe korral nõuda muudatuste ja täienduste läbiviimist eeltähendatud põhimäärustes.

Eriseaduste või Ühingute ja nende liitude seaduse põhjal asutatud noorsoo-organisatsioonid ja nende liidud, kellede põhikirjas puudub noorsoo organiseerimise eesmärk, kuid kellede liikmeiks võivad olla noored 18 kuni 20 eluaastani, on kohustatud koostama ja esitama Haridusministrile kinnitamiseks noorsoo tööd korraldavad põhimäärused, kui Haridusministeeriumi Noorsoo Osakond neilt seda nõuab.

§ 7. Haridusministril on õigus nõuda noorsoo-organisatsioonide liidult, noorsoo-organisatsioonilt, noorsoo-organisatsiooni või noorsoo organiseerimist juhtivalt asutiselt nende noorsoo tööd juhtivate ametiisikute ja tegelaste, kes ei toimi Noorsoo organiseerimise seaduses tähendatud sihtide ning selle seaduse alusel antud põhimõtete ja juhendite järgi või kes oma käitumisega on sattunud vastuollu avaliku kõlbluse mõistetega, kõrvaldamist noorsoo tööst ja nende väljaheitmist noorsoo-organisatsioonist ning nende asemele vastavate isikute ametisse kutsumist.

§ 8. Üleriigilises kui ka maakonna või sellele vastava tähtsusega ulatuses tegutsevate noorsoo-organisatsioonide ja nende liitude noorsoo tööd juhtivate isikute ning Noorsoo organiseerimise seaduse § 2 p. 3 tähendatud asutiste noorsoo töö juhatajate ametisse võtmiseks tuleb organisatsioonil või asutisel isiku kohta hankida Noorsoo Osakonna noortejuhataja kaudu Haridusministri nõusolek.

§ 9. Käesoleva määruse § 6 esimeses lõikes tähendatud noorsoo tööd korraldavad põhimäärused, mis on juba tarvitusel, tuleb Haridusministrile kinnitamiseks esitada kuue kuu jooksul arvates käesoleva määruse kehtimahakkamiset.

§ 10. Järelevalve teostamise korra kohta on Haridusministril õigus anda täiendavaid juhtnõure.

Riigihoidja K. Päts.

Haridusminister A. Jaakson.

Riigisekretär K. Terras.

Õpilaste, nende organisatsioonide ja noorteühingute teistest organisatsioonidest osavõtmise määrus.

RT 98 — 1937, 796.

Antud Haridusministri poolt 26. novembril 1937.

Alus: Noorsoo organiseerimise seaduse § 17 ja 22 (RT 82 — 1936).

§ 1. Õpilased võivad koolijuhataja loal osa võtta alljärgnevatest noorsoo-organisatsioonidest:

1. Noorte Kotkaste organisatsioon;
2. Kodutütarde organisatsioon;
3. Eesti Skautide Malev;
4. Eesti Gaidide Malev;
5. Eesti Noorte Meeste Kristlikkude Ühingute Liitu kuuluvate Ühingute Poiste ja Noortemeeste Osakonnad;
6. Kristlikkude Noorte Naiste Ühingute Liitu Eestis kuuluvate Ühingute Noorte Osakonnad;
7. Ülemaaline Maanoorte Ühendus;
8. Ülemaaline Eesti Noorsoo Ühendus.

§ 2. Gümnaasiumide ning kõrgema astme kutsekoolide õpilased ja muude koolide 18 aastaseks saanud õpilased võivad koolijuhataja loal osa võtta ka alljärgnevatest organisatsioonidest:

1. Kaitseliit;
2. Naiskodukaitse;
3. Vabatahtlik tuletõrje;
4. Vabatahtlik kodanlik õhukaitse;
5. Eesti Punane Rist;
6. Eesti Spordi Keskliit;
7. Eesti Aeroklubi;
8. Kirikute ning nende koguduste juures asutatud organisatsioonid.

§ 3. Õpilasringidel ja noorteühingutel on lubatud kooli õppenõukogu, õpilasühingutel Haridusministeeriumi Noorsoo Osakonna otsusel osa võtta järgmiste organisatsioonide tegevusest.

1. Teised õpilasringid, — ühingud ja noorteühingud;
2. Eesti Noorte Punane Rist;
3. Eesti Noorsoo Karskusliit;
4. Kirikute keskvalitsuste juures loodud noorsootöö juhtimise keskused;
5. Spordi Keskliidu noored;
6. Ülemaaline Maanoorte Ühendus;

7. Ülemaaline Eesti Noorsoo Ühendus;
8. Eesti Haridusliidu Õppetöötoimkond;
9. Eesti Kodutööstuse Edendamise Keskseks;
10. Koolide vilistlaskogud ja lõpetanute ühingud;
11. Kultuurühingud: Eesti-Soome, Eesti-Rootsi, Eesti-Läti, Eesti-Inglise, Alliance Française;
12. Vabatahtlik tuletõrje;
13. Vabatahtlik kodanlik õhukaitse;
14. Eesti Laskurliit;
15. Eesti Aeroklubi;
16. Eesti Turistide Ühing;
17. Eesti Ühistegelise Liit;
18. Eesti Lauljate Liit;
19. Eesti Loomakaitse Seltside Liit;
20. Eesti Metsaühingute Liit.

§ 4. Koolides on kooli õppenõukogu otsusel lubatud asutada järgmiste noorsoo-organisatsioonide üksusi nende organisatsioonide põhikirjade kohaselt:

1. Noorte Kotkaste organisatsioon;
2. Kodutütarde organisatsioon;
3. Eesti Skautide Malev;
4. Eesti Gaidide Malev.

§ 5. Käesoleva määruse kehtimahakkamisega kaotab oma kehtivuse Haridusministri poolt 30. detsembril 1936 antud Õpilaste, nende organisatsioonide ja noorteühingute teistest organisatsioonidest osavõtmise määrus (RT 4 — 1937).

Tallinnas, 26. novembril 1937.

Haridusminister A. Jaakson.

Noorsoo Osakonna noort juhataja J. Vellerind.

Koolivalitsuse direktor V. Alttoa.

Kutseoskuse Osakonna direktori as. Joh. Kiivet.

Määrus raamatute väljaandmise kohta Tallinna Keskraamatukogust väljaspool Tallinna piirisid asuvatele kodanikkudele.

RT 70 — 1937, 588.

§ 1. Väljaspool Tallinna piirisid asuvad kodanikud võivad Tallinna Keskraamatukogust raamatuid lugemiseks saada:

- 1) kas kohaliku avaliku raamatukogu juhataja kirjalikul tellimisel või
- 2) kodaniku omal kirjalikul tellimisel ning vastutusel ilma kohaliku avaliku raamatukogu vahetalitusest, kui Keskraamatukogu juhatajal on küllaldasi andmeid sellest, et tarvija on usaldatav ning varanduslikult vastutusvõimne isik. Avaliku raamatukogu kaudu tellitud raamatute eest vastutavad avaliku raamatukogu juhataja ja avaliku raamatukogu ülalpidaja, mille juures administratiivkorras sissenõudmiste puhul need esmalt juhataja vastu juhitakse ja alles selle järele raamatukogu ülalpidaja vastu, kui nõudmine juhataja vastu tagajärjeta on.

§ 2. Raamatuid Keskraamatukogust võivad tellida ka asutused ja ühingud. Tellimised tuleb anda kirjalikult ja varustada asutuse või organisatsiooni pitseriga. Neile laenatakse korraga mitt eüle 5 köite.

§ 3. Väljaspoole Tallinnat ei laenata haruldasi raamatuid. Tarbekorral on Keskraamatukogu juhatajal õigus erandit teha oma äranägemise järgi.

§ 4. Raamatuid ei anta tarvitamiseks neisse perekondadesse, kus on nakkavaid haigusi.

§ 5. Iga üksiku lugeja jaoks võib keskkogust korraga välja anda kuni kolm köidet.

§ 6. Iga raamat laenatakse kauemalt kaheks kuuks, kusjuures laenajal Tallinna Keskraamatukogu kasuks tuleb maksta lugemismaksu viis senti iga köite pealt nädala eest, mille juures poolikud nädalad terveteks loetakse. Laenuaega ja lugemismaksu hakatakse arvama sellest kuupäevast, millal raamat on Tallinnas posti pandud. Erijuhtudel võib raamatukogu juhataja lühendada laenuaega 14 päevani. Lühendusest teatatakse laenajale eraldi. Raamatute kohale ning Tallinna Keskraamatukogusse tagasisaatmisega seotud posti ning pakkimiskulud on lugeja kanda. Tallinna linnaomavalitsuse teenistuses seisvailt isikuil lugemismaksu ei võeta.

§ 7. Kogudelt, kellega Keskraamatukogu seisab vastastikusel laenutuses, lugemismaksu ja saatekulu ei nõuta, kui nad samadel tingimustel laenutavad oma raamatuid Keskraamatukogule.

§ 8. Kui lugeja raamatuid oma käes hoidnud üle § 6 alusel lubatud tähtaja, tuleb tal Tallinna Keskraamatukogu kasuks maksta trahvi viis senti iga köite pealt iga viivitatud päeva eest, kogusummas mitte üle kolme (3) krooni. On laenajale meeletuletus saadetud, peab ta iga meeletuletuse eest maksma kümme senti.

§ 9. Kui raamat tarvitamise ajal on rikutud, siis tuleb tellijal Keskraamatukogu hindamise järgi tasu maksta. On rikked nõnda suured, et raamat raamatukogusse ei kõlba vastu võtta, või kui raamat on kaotatud, samuti kui raamatut pärast kahekordset meeletuletust tagasi ei saadeta, on tellija kohustatud tasuma Keskraamatukogu poolt näidatud raamatuhinna, samuti ka trahvirahad. Ei tasu aga tellija vabatahtlikult, nõutakse võlg sisse administratiiv-sissenõudmise korras (Avalikkude raamatukogude seadus § 19).

§ 10. Tellijal on õigus rikutud või kaotatud raamatu asemele uus eksemplar tagasi anda, kusjuures tuleb tasuda köitmise kulu, kui uus eksemplar on köitmata või köidetud halvasti.

§ 11. Ühes raamatute tagasisaatmisega tuleb laenajal tasuda Tallinna Keskraamatukogule raamatute lugemise- ja saatekulud, kui ei ole tasumise viisis Keskraamatukogu juhatajaga teisiti kokku lepitud.

§ 12. Ühe isiku jaoks tarvitamiseks võetud raamatuid ei ole luba tarvitamiseks edasi anda teistele isikutele.

§ 13. Tallinna Keskraamatukogu võib keelduda raamatute saatmisest, kui tellija ei ole tasunud oma võlga.

§ 14. Raamatute tellimisega seotud kulude tasumise korra üksiku lugeja ning raamatute väljatellimist toimetava kohaliku avaliku raamatukogu vahel määrab kindlaks selle raamatukogu ülalpidaja asutus.

Linnapea J. Soots.

Abisekretär Ilmar Kallaste.

Ajakirja „Haridusministeeriumi Teataja“ toimetamise kodule korra muudatus.

Alus: Määruse ajakirja „Haridusministeeriumi Teataja“ väljaandmise kohta § 6 (RT 41 — 1932).

I.

Ajakirja „Haridusministeeriumi Teataja“ toimetamise kodule korra (HMT 1 — 1932 ja 14 — 1936) § 12 muudetakse ja pannakse kehtima järgmises redaktsioonis:

§ 12. Ajakiri ilmub tarviduse järgi, umbes 24 vihikut aastas, iga vihik 4—32 lehekülge.

Ajakirja formaat on 25 × 17 sentimeetrit ja paber umbes sama, mis tarvitatakse „Riigi Teataja“ trükkimiseks.

II.

Käesolev muudatus jõustub 1. jaanuaril 1938.

Tallinnas, 14. detsembril 1937. nr. 145.

Haridusminister A. Jaakson.

Kantslelei direktor A. Kurvits.

Haridusministeeriumi 1937. a. 11. detsembri ringkiri nr. 31728 maa- ning linnakoolivalitsustele, vähemusrahvuste kultuurvalitsustele, koolide inspektoritele, algkoolide ülalpidajaile ja algkoolide juhatajaile algkoolide seadetega ja õppeabinõudega varustamise asjas.

Avalikkude algkoolide seadetega ja õppeabinõudega varustamise määruse (RT 95 — 1935 ja HM T 14 — 1935) järgi peavad algkoolid olema varustatud 1. augustiks 1938 a. selles määrukses loetletud seadete ja õppeabinõudega. Kuna selle määruse kohta on avaldatud mõningaid soove, siis Haridusministeerium teatab selles asjas järgmist.

1. Määrukses loetletud seaded ja õppeabinõud on arvatud normaalse algkooli jaoks, s.o. koolidele, kus töötavad 1.—4. õppeaastad või 1.—6. õppeaastad. Kui algkool on komplekteeritud kuidagi teisiti ja ta selle tõttu ei vaja kõiki nimestikus loetletud asju, või koolis puudub ruum kõigi õppeabinõude ja seadete mahutamiseks, võivad mittevajalikud asjad või asjad, mille mahutamiseks ja hoidmiseks puudub ruum, ära jääda koolide inspektori sellekohasel otsusel.

2. Samuti võib ära jääda koolide inspektori otsusel kas täiel määral või osaliselt aiatööriistade muretsemine, kui koolil täiesti puudub aed või on aia arendamise võimalused vastava maa-ala puudusel niivõrd piiratud, et need riistad jääksid kasutamata. Riistad aga tuleb muretseda, kui avanevad võimalused kooliaia asutamiseks või selle arendamiseks vastavalt sellekohastele määrustele.

3. Sama, mis p. 2 on toodud aiatööriistade kohta, on maksev ka tööõpetuse-klasside riistade ja sisseseadete kohta. Mis olude kohaselt viimaste hulgast on võimalik edasi lükata, otsustab koolide inspektor koolijuhataja sellekohasel põhjendatud ettepanekul.

4. Määrukses loetletud seadete ja õppeabinõude hulk on minimaalne. Seepärast kui koolil on kõik nimestikus loetletud ja vajalikud asjad olemas, võib ta nendele muretseda lisa kokkuleppel kooli ülalpidajaga.

5. Kui mõnda asja, mida nimestiku järgi saab ise valmistada, saab osta odavamalt kui ise valmistades, siis niisuguseks ostuks loomulikult ei ole takistusi. Siin aga tuleb silmas pidada, et õpilaste poolt õpetaja kaasabil valmistatud asjadel on pedagoogiliselt hoopis suurem väärtus kui ostetud asjadel. Seepärast ei ole niisuguste asjade muretsemisel ainsaks määrajaks veel asja rahaline hind.

6. Inimese kaalu asemele võib väiksemates koolides muretseda koolide inspektori sellekohasel otsusel detsimaalkaalu.

7. Internaadi voodite jaoks on HM Koolivalitsusel väljatöötamisel raudvoodite standardtüübid, mistõttu voodite muretsemise võib lükata edasi koolide inspektori loal.

8. Kui õpilaste raamatukogu jaoks veel ei leidu arvult küllaldaselt raamatuid, ostetakse need selle järgi, kuidas need trükist ilmuvad.

9. Soome, Läti ja Leedu kaartide muretsemise võib koolide inspektor lubada edasi lükata ja need muretseda siis, kui selleks avanevad võimalused.

10. Kirjanikkude ja kunstnikkude büstid ja bareljeefid tuleb muretseda võimaluste piires (otsustab koolide inspektor), pildid või piltpostkaardid aga tuleb osta.

11. Kooliorel, kui see on tarvitamiseks kõlblik, võib asendada harmooniumi ja seepärast ei ole harmooniumi või klaveri muretsemine seal sunduslik.

12. Need õppeabinõud, mis uute õppekavade seisukohalt ei ole vajalikud, võib jätta muretsemata.

13. Eelmistes punktides märkimata erandid, kui need osutuvad vajalikeks, otsustab koolide inspektor.

Haridusminister A. Jaakson.
Koolivalitsuse direktor V. Altoa.

Haridusministeeriumi Koolivalitsuse 1937 a. 15. detsembri ringkiri nr. 31751 gümnaasiumide juhatajaile gümnaasiumiõpilaste kirjandite võistluse korraldamise asjas 1937/38 a.

Gümnaasiumiõpilaste võistluskirjandite auhinna määramisekorra (HSM T 18 — 1934) põhjal HM Koolivalitsus teatab, et käesoleval kooliaastal korraldatakse kirjandite võistlus gümnaasiumi lõpuklassi õpilastele Tallinnas laupäeval 22. jaanuaril 1938 a. kella 9.30—14.30. Võistlustööks antakse üldteema loodusteadusest (koos tervishoiu, füüsika ja keemiaga). Igast lõpuklassist tuleb saata võistlustööle õpilane, kes osutub parimaks eelvõistlusel, mis tuleb korraldada igas gümnaasiumis 11. ja 16. jaanuari vahel; kohaliku võistluse korraldus ja teema valik jääb õppenõukogu hooleks. Võistluskirjandite tööst osavõtvate õpilaste nimed tuleb teatada HM Koolivalitsusele hiljemalt 18. jaanuariks 1938; samas tuleb ka teatada, kas õpilane vajab korterit või mitte. Võistlejate kogunemine Tallinna Linna Tütarlaste Kommertsgümnaasiumi on k. 9—9.30. Töö ajal lubatakse õpilasel tungiva tarviduse korral väljuda kuni 5 minutiks aga ainult pärast eeltöö täitmist. Võistlejad võivad kaasa võtta ainult oma sule ja sulle.

Võistlejate Tallinna sõit tuleks korraldada nõnda, et nad võistluse-eelsel ööl saaksid korralikult puhata. Soovijaile HM Koolivalitsus võimaldab voodipesuga ühiskorteri tasuta kasutamist Tallinna Gustav-Adolfi gümnaasiumis.

Direktor V. Altoa.
Sekretär R. Alas.

Haridusministeeriumi Koolivalitsuse ja Kutseoskuse Osakonna 1937 a. 8. detsembri ringkiri nr. 31702 maa- ning linnakoolivalitsustele, vähemusrahvuste kultuurvalitsustele ja koolide juhatajaile II üleriikliku karskusnädala asjas.

Eesti Karskusliidu poolt korraldatakse 30. jaanuarist 5. veebruarini 1938 II üleriiklik karskusnädal. Kuna karskusnädalal korraldatakse mitmesugustes organisatsioonides päevakohaseid koosolekuid ja loenguid, milledest mõned antakse edasi raadioga, siis HM Koolivalitsus ja Kutseoskuse Osakond paluvad koolide juhatajaid ja õppenõukogusid tähistada karskusnädalat ka koolides, korraldades koolides koolitööst vabal ajal lastevanemate koosolekuid karskusküsimuste selgitamiseks, eriti noorsoo kaitse alal alkoholi vastu ja organiseerides, kus see võimalik, õpilastele karskusküsimustele pühendatud raadiotunni kuulamist ja soovi korral, õppenõukogu sellekohasel otsusel, aktusi kestusega mitte üle ühe tunni, sisustades viimaseid erakorralise karskuskasvatustööga.

Vastavad materjalid karskusnädala puhul saadetakse koolidele kätte Eesti Karskusliidu, Koduse Kasvatuse Instituudi, Eesti Õpetajate Liidu, Karskuskasvatustoimkonna ja Noorsoo Karskusliidu poolt.

Ühtlasi teatatakse, et seni mai kuus korraldatud lootusringide kevadpüha jääb edaspidi ära, kuna Eesti Õpetajate Liidu karskustoimkond on otsustanud liita oma algatused karskusnädalaga.

Koolivalitsuse direktor V. Alttõa.

Kutseoskuse osakonna direktori as. J. Kiivet.

Haridusministeeriumi Koolivalitsuse ja Kutseoskuse Osakonna 1937. a. 8. detsembri ringkiri nr. 31708 maa- ning linnakoolivalitsustele, vähemusrahvuste kultuurvalitsustele ja kõigi koolide juhatajaile ühislaulude asjas.

Kuna meil on kujunenud üldiseks kombeks väljendada pidulikkudel koosviibimistel meeolelu ühislauluga, siis on vajalik, et laule, mis on kohased ühislauluks, õpetataks noorsoole juba koolides. Eesti Lauljate Liidu kirjastusel, prof. A. Topmani ja luuletaja H. Visnapuu toimetusel, on ilmunud trükis „Valik Kodumaa Laule“, mis sisaldab kuus Rahvakultuuri ja rahvahariduse nõukogu poolt välja kuulutatud pidu- ja ühislaulude võistlusel vastava jury poolt valitud ja auhinnatud laulu. Nendest lauludest on Haridusministeerium tunnistanud koolidele eriti kohaseks E. Võrgu „Kodumaa laul“ (H. Visnapuu sõnad), V. Johansonini „Õnne, Eesti“ (mida võib

laulda ka V. Adamsi sõnadega „Jõudu sulle“), J. Zeigeri „Õitse maa ja müha meri“ (Karl Elleri sõnad) ja V. Reimani „Sind armastan, Eesti“ (Ed. Türgi sõnad).

HM Koolivalitsus ja Kutseoskuse Osakond palub kõiki koole võtta nimetatud laulud kooli töökavadesse ja õpetada neid õpilastele ettekandmiseks koolis kui ka tarbekorral väljaspool kooli.

Vihk „Valik Kodumaa Laule“ on saadaval Eesti Lauljate Liidus, Tallinnas, Lai 7, hind 25 senti.

Koolivalitsuse direktor V. Alttoa.
Kutseoskuse Osakonna direktor V. Päts.

Haridusministeeriumi Noorsoo Osakonna 1937. a. 11. detsembri ringkiri nr. 6205 algkoolide juhatajatele algkoolide juures asutatud noorteühingute koosolekute pidamise korra ja lõbustusmaksu asjas.

Kuna kohtadel ülalmärgitud küsimustes koolide noorteühingute suhtes osalt veel täit selgust ei valitse, siis teatab Haridusministeeriumi Noorsoo Osakond järgmist:

1. Koosolekute pidamise korra asjas tuleb silmas pidada, et väljaspool kooli olevate noortelaagrite, -suvepidustuste ja teiste koosolekute pidamise aluste ja korra § 10 järele tuleb peale eeltähendatud määruses ülesseatud nõuete täita ka kõiki teisi sel alal maksvaid seadusi ja määrusi (HMT 13 — 1937).

Koosolekute pidamisel tuleb sel puhul täita Siseministri sundmääruse nr. 7 (RT 39/40 — 1925) p. 5-ndat, mille järele kõikidest koosolekute, niihästi avalikkudest kui ka kinnistest, tuleb teatada kirjalikult vastavatele politseivõimudele Koosolekute seaduses (RT 79 — 1922) § 7 ja 8 ettenähtud korras ja tähtajal, s.o. teatada tuleb linnades politseiprefektile ja maal ning alevites politseikomissarile või maakonna politseiprefektile selle järele, kes neist lähemal asub. Teade tuleb esitada 12 tundi enne koosoleku algust, kui koosolekut kavatakse pidada lahtise taeva all, ja 6 tundi, kui seda kavatakse teha kinnises ruumis.

Kui kavatakse pidada terve rida koosolekuid, siis võib ülalpool esitatud korras enne esimest koosolekut kõikide kavatsetavate koosolekute kohta teha üldine teadaanne. Noorteühingutel oleks soovitav töö lihtsustamise mõttes võimaluste piirides kasutada just seda moodust.

Esitatavas teadaandes tuleb ära tähendada koosoleku koht, aeg, koosoleku aine ja koosoleku korrapärase toimumise eest vastutava isiku nimi, perekonnanimi ja elukoht.

Teadaannete esitamist ei nõuta noorteühingu täidesaatvate organite (juhatuse, revisjonikomisjoni jne.) koosolekute kohta.

2. Õpilasingide ja -ühingute ning algkoolide juures asutatavate noorteühingute korraldamise määruse (HMT 3 — 1937) § 7 ja 8 ettenähtud korras asutatud noorteühingud loetakse koolide juures asuvateks ja nende poolt korraldatud mittealalised avalikud ettekan- ded, millede puhastulu läheb noorsoo-organisatsioonide tegevuse arendamiseks, on vabad kõigist riigi ja omavalitsuste heaks võetavatest maksudest (Noorsoo organiseerimise seaduse § 28). Eelnimetatud korras asutatud ja HM Noorsoo Osakonnale teatatud koolide noorteühingutele saadab Noorsoo Osakond vastavad tunnis- tusea.

Noort juhataja J. Vellerind.

Noortesekretär F. Roose.

Haridusministeeriumi Noorsoo Osakonna, Koolivalitsuse ja Kutseoskuse Osakonna 1937. a. 10. detsembri ringkiri nr. 6204 koolijuhatajatele koolis ja kooli juures tegutsevate noorsoo-organisatsioonide likvideerimise puhul nende varanduste kasutamise asjas.

Käesolevaga palume koolijuhatajatel silmas pidada, et kooli, kooliülalpidaja ja Haridusministeeriumi summadega koolis ja kooli juures tegutsevatele noorsoo-organisatsioonidele, ükskõik millist nimetust nad ka ei kannaks, muretsetud varandused tuleb kooli- juhatajatel nende organisatsioonide likvideerimisel võtta kooli val- dusesse ning kasutada samas koolis samalaadiliseks otstarbeks nii nagu see on ette nähtud Õpilasingide ja -ühingute ning algkoolide juures asutatavate noorteühingute korraldamise määruse § 16 (HMT 3 — 1937) õpilasingide ja noorteühingute likvideerimisel.

Noorsoo Osakonna Noort juhataja J. Vellerind.

Koolivalitsuse direktor V. Alttõa.

Kutseoskuse Osakonna direktori as. J. Kiivet.

Haridusministeeriumi Noorsoo Osakonna 1937. a. 14. detsembri ringkiri nr. 6206 noortekomiteede juhatajatele noortekomiteede senise tegevuse ja uute päevaülesannete asjas.

Haridusministri otsusega möödunud kevadel kohalikkude koolivalitsuste juures Noorsoo organiseerimise seaduse § 12 alusel ellukutsutud noortekomiteedest on suurem osa juba asunud tegeliku töö juure. Seni on noortekomiteede töös esile kerkinud oluliste küsimustena:

- 1) koostöö loomine noorsoo-organisatsioonide vahel;
- 2) ruumide soetamine noorsoo-organisatsioonidele;
- 3) noorteuhtide ettevalmistamine;
- 4) noortepäevade korraldamine kevadel;
- 5) koolikohustuse täitnud ja edasiõppimist mittejätkavate noorte organiseerimine;
- 6) instruktor-asjaajaja palkamine ja komitee kodukorra koostamine.

1. Noorsoo-organisatsioonide-vahelise koostöö loomise küsimuses on ülevaate saamiseks otsustatud koguda andmeid noorsoo-organisatsioonide tegevuse kohta (Tartu); on loodud noorsoo-organisatsioonide tööd kooskõlastav toimkond (Võrumaa); otsustatud nõuda kõigilt komitee piirkonnas tegutsevatelt noorsoo-organisatsioonidelt nende tegevuskavad 1937/38. a. kohta, et neid kooskõlastada (Petserimaa); või on koostatud komitee piirkonda kuuluvate noorsoo-organisatsioonide kalender-töökava 1937/38. a. kohta (Valgamaa), millega on hoitud ära organisatsioonide lahuskorraldatavate suuremate ürituste sattumine ühele ja samale päevale.

2. Tarvilikkude ruumide puudumine on meil üks olulisemaid takistusi noorsoo-organisatsioonide tegevuse väljaarendamisel. Tartu Noortekomitee peab vajalikuks kohaliku noortepalee ja ühise avara laagriplatsi muretsemise, mis võimaldaks noortel sportida ja läbi viia suuremaid kogunemisi. Tallinna Noortekomitee on noorte kooskäimise ruumide saamiseks esitanud linnavalitsusele vastava palve. Nõmme Noortekomitee on juba hankinud vastavad ruumid ning korraldanud nende kasutamise noorsoo-organisatsioonide vahel.

3. Juhtide ettevalmistamise alal on kaalutud vastavate kursuste korraldamise küsimusi ja mooduseid. Leitakse, et noorteuhtide ettevalmistamist tuleks hakata teostama esijoones kohtadel. Kursuste kavva tuleks võtta aineid ja viise, mis aitaksid rikastada noorteuhtide teadmisi noorsoo-organisatsioonide vastavate alade juhtimisel (Viljandimaa).

4. Viljandi Noortekomitees on otsustatud noortepäeva korraldamine. Päev kavatakse pidada 1938. a. kevadel kooli töö lõpul.

5. Koolikohustuse täitnud ja edasi õppima mitteläinud noorte organiseerimise küsimust on arutatud Tartu Noortekomitees, ning on otsustatud koguda andmeid viimase 5 aasta kestel algkooli lõpetanute kohta, et selgitada, kes neist on edasi õppima läinud, kes meistri juures ametit õppimas ja kes kaasa töötamas noorsoo-organisatsioonides ning millistes. Sellega tahetakse saada ülevaadet noorte huvidest ja tegevusest ning eriti selgitada: kui palju noori ei võta osa noorsoo-organisatsioonidest ja mis tuleks teha nende kasvatuslikuks rakendamiseks.

6. Instruktor-asjaajaja palkamist on kaalutud Viljandi, Viljandimaa ja Tallinna Noortekomiteedes. Mitmes komitees on koostatud komitee tööd korraldavad kodukorrad.

Need on noortekomiteedes käsitlemist leidnud küsimustest olulisemaid. Tegelikult ollakse mõneski küsimuses kohapeal ehk kaugemalegi jõutud, pole aga suudetud veel esitada HM Noorsoo Osakonnale vastavaid protokolle.

Haridusministeeriumi Noorsoo Osakond omalt poolt palub noortekomiteedel võtta kaalumisele järgmiste ürituste teostamist ning õhutada või korraldada nende läbiviimist.

1. Tuleks kaaluda kohalikkude koolide ja noorsoo-organisatsioonide ühiste talispordipäevade korraldamise küsimust. Määrus õppetöö vaheaegade, üldiste ning kohalikkude pühade ja muude tähtpäevade kohta 1937/38 kooliaastal (HMT 15 — 1937) võimaldab (§ 4) säärase talispordipäevade pidamiseks kohalikul koolivalitsusel katkestada õppetöö kaheks päevaks.

Talispordipäevade ülesandeks on noori viia välja talisesse loodusesse. Tuleb ainult silmas pidada, et päevade kava oleks mitmekesine ning pakuks võimalusi ka nende noorte, kes seni pole harrastanud talispordi, kaasa tulemiseks. Vastavalt sellele võiks päevade kavva kuuluda kursused ja võistlused talispordis, väljasõidud suuskadel ja kerkudel, uisutamine, mängud, jalutuskäigud jne.

Säärastest talispordipäevadest võiks tulevikus kujuneda mujal maades juba teostamist leidnud noorte talispordinädal.

2. Ühenduses Eesti Vabariigi 20-nda aastapäeva pühitsemisega tuleks noorsoo-organisatsioonidel 23. veebruari õhtul korraldada vabadusvõitlejate austamist, ajalooliste tegelaste ning langenud kangelaste mälestamist.

3. Samuti ühenduses Vabariigi 20. aasta pühitsemisega tuleks noortekomiteedel oma töökavva võtta kevadiste noorte peopäevade organiseerimine maakonna linnades ja teistes suuremates keskustes ühiselt koolidele ja noorsoo-organisatsioonidele.

Noortejuhataja J. Vellerind.

Noortesekretär F. Roose.

Kinnitan ja teen avalikkude raamatukogude võrku kuuluvatele raamatukogudele kohustuslikuks uute raamatute muretsemise käesoleva nimestiku järgi, välja arvatud lastekirjandus (9 liik). Avalikkude raamatukogude seaduse täiendamise seaduse (RT 27 — 1934) § 91 põhjal.

Tallinnas, 11. dets. 1937. Nr. 31729.

Haridusminister A. Jaakson.

Avalikkudele raamatukogudele ja koolide õpilasraamatukogudele soovitatud

RAAMATUTE NIMESTIK.

XIV.

Koostanud Haridusministeeriumi Raamatukogude Komisjon.

Liik nr. 0.

Ilukirjandus.

1. **Alvaro, Corrado.** Aspromonte rahvas. Novelle. Itaalia keelest tõlkinud M. Pärna. Tartu, K.-ü. „Loodus“, 1937. 216. lk. Hind 1 kr. (Sarjast Kroonine romaan). II.
2. **Barbusse, Henri.** Tuli. Romaan. Prantsuse keelest tõlkinud A. Aspel ja M. Sillaots. Tartu, Eesti Kirjast. Kooperatiiv, 1937. 436 lk. Hind 4 kr. (Sarjast Sõjaromaane ja memuaare). II.
- *3. **Bojer, Johan.** Uus tempel. Romaan. Norra keelest tõlkinud A. Hanko. Tartu, Eesti Kirjast. Kooperatiiv, 1937. 288 lk. Hind 3 kr. (Sarjast Põhjamaade romaane). II. — K V.
- *4. **Dickens, Charles.** David Copperfield. I, II, III. Romaan. Inglise keelest tõlkinud M. Sillaots. Tartu, Eesti Kirjanduse Selts, 1937. — 472 + 460 + 468 lk. Hind 15 kr. (Sarjast Maailmakirjandus). I. — K IV.
- 5 **Földes, Jolán.** Kalur-kassi tänav. Romaan. Ungari keelest tõlkinud A. Murakin. Tallinn, „Varak“, 1937. 273 lk. Hind 4 kr. (Sarjast Oleviku suurteosed) II.
- *6. **Gunnarsson, Gunnar.** Õndsad on lihtsameelsed. Romaan. Taani keelest tõlkinud A. Antik. Tartu, Eesti Kirjast. Kooperatiiv, 1937. 329 lk. Hind 3 kr. 50 s. (Sarjast Põhjamaade romaane). I. — K V.
7. **Hamsun, Knut.** Viimne peatükk. Romaan. Norra keelest tõlkinud E. Raudsepp. Tartu, Eesti Kirjast. Kooperatiiv, 1937. 546 lk. Hind 5 kr. (Sarjast Põhjamaade romaane). II.

8. **Hemingway, Ernest.** Jumalaga relvad. Romaan. Inglise keelest tõlkinud J. Variste. Tartu, Eesti Kirjast. Kooperatiiv, 1937. 319 lk. Hind 4 kr. (Sarjast Sõjaromaane ja memuaare). II.
9. **Järventaus, Arvi.** Taevane puusepp. Romaan. Soome keelest tõlkinud A. Ränk. Tartu, K.-ü. „Loodus“, 1937. 216 lk. Hind 1 kr. (Sarjast Kroonine romaan). II.
- *10. **Kippel, Enn.** Kui Raudpea tuli. II. Romaan Põhja-sõjast. Tartu, Noor-Eesti, 1937. 350 lk. Hind 4 kr. 60 s. I. — K V.
- *11. **Lagerlöf, Selma.** Charlotte Löwensköld. Romaan. Rootsi keelest tõlkinud A. Hanko. Tartu, Eesti Kirjast. Kooperatiiv, 1937. 350 lk. Hind 3 kr. 75 s. (Sarjast Põhjamaade romaane). I. — K IV.
12. **Larsen, J. Anker.** Marta ja Maria. Romaan. Taani keelest tõlkinud A. Antik. Tartu, Eesti Kirjast. Kooperatiiv, 1937. 411 lk. Hind 4 kr. 50 s. (Sarjast Põhjamaade romaane). II.
- *13. **Luts, Oskar.** Kogutud Teosed. I anne. Jutustused I. Kevade I. Tartu, Noor-Eesti, 1937. 196 lk. Hind 2 kr. 75 s. I — K II.
- *14. **Luts, Oskar.** Kogutud teosed. II anne. Jutustused II. Kevade II. Tartu, Noor-Eesti, 1937. 282 lk. Hind 3 kr. 20 s. I. — K II.
- *15. **Luts, Oskar.** Kogutud Teosed. III anne. Jutustused III. Suvi I. Tartu, Noor-Eesti, 1937. 270 lk. Hind 3 kr. I. — K III.
- *16. **Mälk, August.** Avatud värav. Lugu minevikust. Tartu, Noor-Eesti, 1937. 142 lk. Hind 1 kr. 90 s. I. — K III.
17. **Naelapea, Yri.** Kuldnööp. Romaan. Tallinn, „Uus-Eesti“, 1937. 84 lk. Hind 50 s. II.
- *18. **Pöld, Helmi.** Sõduri kast. Romaan. Tartu, Noor-Eesti, 1937. 214 lk. Hind 2 kr. (Rahvaraamatu sarjast). II — K IV.
19. **Roht, Richard.** Ummiktänav. Romaan. Tartu, Noor-Eesti, 1937. 325 lk. Hind 4 kr. 50 s. I.
20. **Ruven, Johannes.** Julius Jürgens võidab enese. Novelle. Tartu, Noor-Eesti, 1937. 94 lk. Hind 1 kr. 60 s. II.
- *21. **Sillanpää, Frans Emil.** Mehe tee. Romaan. Soome keelest tõlkinud M. Lepik. Tartu, Eesti Kirjast. Kooperatiiv, 1937. 292 lk. Hind 3 kr. 50 s. (Sarjast Põhjamaade romaane). I. — K V.

22. **Šolohhov, Mihhail.** Vaikne Don. I—II. Romaan. Vene keelest tõlkinud A. Koit. Tartu, „Kalev“, 1936/37. 302 + 288 lk. Hind 7 kr. 45 s. II.
- *23. **Thomas, Adrienne.** Sõdur Katrin. Romaan. Saksa keelest tõlkinud M. Pedajas. Tartu, Eesti Kirjast. Kooperatiiv, 1937. 332 lk. Hind 2 kr. 75 s. (Sarjast Sõjaromaane ja memuaare). II-K IV.
- *24. **Tuglas, Friedebert.** Felix Ormusson. Romaan. 3. tr. Tartu, Noor-Eesti, 1937. 226 lk. Hind 2 kr. 25 s. (Sarjast väärtteoseid koolidele). I. — K IV.

Liik nr. 1.

Üldteosed.

- *1. **Alas, Rudi.** Koolide õpilasraamatukogudele soovitatud kirjanduse ülevaade I. Tartu, Noor-Eesti, 1937. 88 lk. Hind 1 kr. II. — K I.

Liik nr. 2.

Usu-, mõtte- ja kasvatusteadus.

- *1. **Inman, Philip.** Kristus tänapäeva haiglas. Inglise keelest tõlgitud. Nõmme, „Külv“, 1937. 106 lk. Hind 1 kr. I. — K III.
- *2. Kindel tee. Vaimulikkude kõnede kogu. Toimetanud J. Aunver. Tallinn, „Eesti Kirik“, 1937. 95 lk. Hind 75 s. II. — K IV.
- *3. **Lao-Tse.** Tee Jumala juure. Dao-De-Džing. Tallinn, B. Parm, 1937, 104 lk. Hind 1 kr. 50 s. II. — K V.
4. Rahvaülikoolid meil ja mujal. Koostanud J. Ruus jt. Tallinn, Harjumaa Rahvaülikooli Selts, 1937. 48 lk. II.

Liik nr. 3.

Ühiskonna- ja õigusteadus.

- *1. Eesti arvudes 1920—1935. Tallinn, Riigi Statistika Keskbüroo, 1937. 348 lk. Hind 6 kr. II. — K IV.

- *2. Eesti majandusajalugu I. Toimetanud H. Sepp, O. Liiv, J. Vasar. Tartu, Akadeemiline Kooperatiiv, Tartu, 1937. 548 lk. Hind 12 kr. II. — K V.
- *3. **Horm, Arvo.** Charles Gide'i ühistuline ideoloogia. Tartu, Tartu Ülikooli Ühistegevuse Seminar, 1937. 128 lk. II — K V.
- 4. **Saarmann, Karl ja Matto, Karl.** Kriminaalseadustik. Tallinn, Autorid, 1937. 414 lk. Hind 10 kr. II.
- *5. **Rava, R.** Töökaitse ja sotsiaalkindlustus. Tallinn, „Rahvaülikool“, 1937. 56 lk. Hind 75 s. K IV (Kutsekoolidele).
- *6. **Uemaa, Eugen ja Valdvere, Felix.** Eesti majanduslik areng. Arvjoonised. Tallinn, Majandusministeerium, 1937. 12 + 35 + 35 lk. Hind 3 kr. K IV (Kutsekoolidele).
- *7. Õpilaskooperatiivide organiseerimine, asjaajamine ja arvepidamine. Tallinn, Õpilaskooperatiivide Keskoimkond, 1937. 35 lk. K III.

Liik nr. 4.

Keele- ja kirjandusteadus ning kunst.

- *1. **Looga, Ed.** Valimik ettekandeid koolidele ja väike-lavadele. Tartu, „Postimees“, 1937. 228 lk. Hind 2 kr. II. — K III.

Liik nr. 5.

Matemaatika, loodus- ja arstiteadus.

- 1. **Lääts, J.** Kodumaa ravitaimed. Tartu, S. P. A. Eesti Liit, 1937. 163 lk. II.
- *2. **Mahlstein-Männik, Lidia.** Inimese tervishoiu põhijooned. 2. tr. Tartu, K.-ü. „Loodus“, 1937. 146 lk. Hind 1 kr. 75 s. I. — K IV.
- *3. Merevee temperatuuri, sooluse ja voolu vaatlused 1929—1935. Tartu, Tartu Ülikooli Eesti Veekogude Uurimise Komisjoni väljaanne, 1937. 118 lk. K IV (Meren-dus- ja kaubanduskoolidele).

- *4. Merejää vaatlused 1935/36 s. talvel Eestis. Tartu, Tartu Ülikooli Eesti Veekogude Uurimise Komisjoni väljaanne, 1936. 21 lk. K IV.
5. **Pabson, V.** Õige söömisviis. Tallinn, 1937. 48 lk Hind 90 s. II.

Liik nr. 6.

Rakendusteadus.

- *1. **Haberman, H. ja Ottenson, R.** Kiirkirja lugemik. Tartu, Noor-Eesti, 1937. 58 lk. Hind 1 kr. K IV (Kutsekoolidele).
- *2. **Haidak, Fr.** Hoonete piksekaitsest. Tallinn, „Tehnika Kõigile“, 1937. 24 lk. Hind 25 s. II. — K IV.
- *3. Gasogeen, selle praktiline tähtsus ja kasutamine. Tartu, E.S.K.S. kirjastus, 1937. 36 lk. Hind 50 s. II. — K IV.
- *4. **Grünreich, E.** Terasse karastamisest. Tallinn, „Tehnika Kõigile“, 1937. Hind 60 senti K IV. (Tööstusliikudele kutsekoolidele).
- *5. **Hinno, K., Lepp, E., ja Priima, A.** Maakodu ümbrus kaunimaks. Tallinn, Kodukaunistamise Hoogtöö Peakomitee, 1937. 52 lk. Hind 10 s. I. — K III.
- *6. **Johanson, A.** Ehitusmaterjalid. I osa. Kivid ja sideained. Tallinn, „Tehnika Kõigile“, 1937. 96 + VIII lk. Hind 1 kr. II. — K IV. (Tööstusliikudele kutsekoolidele).
- *7. **Kadak, Tiiu.** Eesti ristpiste mustrid. Tartu, K.-ü. „Loodus“, 1937. 16 lk. Hind 1 kr. 95 s. II. — K III.
- *8. **Kesk, Olga.** Puuvilja ja marjamahlad. Tartu, Eesti Karskusliit, 1937. 20 lk. Hind 30 s. I. — K IV.
- *9. **Kolmpere, Aleksander.** Kergejõustiku õpperaamat II ja täiendatud trükk. Tallinn, autor, 1937. 152 lk. Hind 2 kr. I. — K IV.
10. **Lehtmet, August.** Mesilane. Tartu, M. Hermann, 1937. 93 lk. Hind 40 s. II.
- *11. Meri Eesti elus. Tallinn, Merenduspäeva Korraldav Komitee, 1937. 90 lk. II. — K IV (Merekoolidele).
- *12. **Mändvere, J. ja Lahe, A.** Kuidas õieti kaubelda. Tallinn, autorid, 1937. 104 lk. Hind 1 kr. 25 s. K IV (Kaubanduskoolidele).

- *13. **Pedaste, Im.** Lõhkeained ja nende kasutamine põllumajanduses. Tallinn, „Tehnika Kõigile“, 1937. 30 lk. Hind 30 s. I. — K IV.
- *14. Piimandus maailmas. Tallinn, Konjunktuurinstituut, 1937. 242 lk. Hind 5 kr. II. — K IV (Põllumajanduslikkudele kutsekoolidele).
- *15. Põlevkivi- ja turvaskütte koldeid aurukateldele. Juhendid aurukatelde otstarbekohaseks kütmiseks. Toimet. J. Veerus. Tallinn, Eesti Rahvuslik Jõukomitee, 1937. 31 lk. K IV (Tehnilistele ja tööstuslikkudele kutsekoolidele).
- *16. **Rommel, Aleksander.** Otstarbekohane ja kaunis kodu. 2. tr. Tartu, Eesti Kirjanduse Selts, 1937. 101 lk. Hind 1 kr. I. — K III.
- *17. **Rängel, A.** Hobuserautamine ja kabja tervishoid. Tartu, autor, 1937. 417 lk. Hind 4 kr. 50 s. K IV (Põllumajanduskoolidele).
- *18. **Sild, E.** Keedu- ja majapidamisraamat. 2 tr. Tartu, autor, 1937. 598 lk. Hind 3 kr. 80 s. II. — K IV.
- *19. Sookultuur XVI. Toimetaja Leo Rinne. Tartu, Eesti Sooparanduse Selts, 1937. 60 lk. Hind 35 s. I. — K IV (Eeskätt põllumajanduskoolidele).
- *20. **Tehver, Gabriele.** Koer. Tõud, pidamine, tervishoid ja haigused. Tallinn, K.-ü. „Agronom“, 1937. 182 lk. Hind 3 kr. 20 s. II. — K IV.
- *21. **Ussisoo, Theodor.** Toiduained. I osa. Liha. Tallinn, 1937. 112 lk. Hind 1 kr. 50 s. II. — K IV (Kodumajandus- ja täienduskoolidele).

Liik nr. 8.

Ajalugu.

- *1. **Brussilov, Aleksei.** Minu sõjamälestused. Tõlkinud Enn Kippel. Tartu, Noor-Eesti, 1937. 356 lk. Hind 4 kr. 75 s. II. — K V.
- *2. **Campagne, Kolonel.** Ristide tee. Prantsuse keelest tõlkinud J. Sarv. Tartu, Noor-Eesti, 1937. 380 lk. Hind 4 kr. (Sarjast Maailmasõja memuaare). II. — K IV.
- *3. Eesti ajalugu. II. Peatoimetaja H. Kruus. Tartu, Eesti Kirjanduse Selts, 1937. 504 lk. Hind 8 kr. 50 s. I. — K IV.

- *4. Eesti rahvusväeosade album. II. Toimetanud O. Kurvits. Tallinn, Selts „1. Eesti Polk“, 1937. 102 lk. II. — K V.
- *5. Eesti Vabadussõda 1918—1920. I. Tallinn, Vabadussõja Ajaloo Komitee, 1937. 537 lk. Hind 6 kr. I. — K IV.
6. **Hiimets, Joh.** Taeva Jaan. Lugu Vana-Roosa prohvetist. Tartu, autor, 1937. 95 lk. Hind 80 s. II.
- *7. **Kuperjanov, Alice.** Julius Kuperjanovi kaaslasena Saksa okupatsioonist Paju lahinguni. Tartu, K.-ü. „Postimees“, 1937. 134 lk. Hind 1 kr. 50 s. J. — K IV.
- *8. **Masaryk, Tomás Garrigue.** T. G. Masaryk jutustab omast elust. Tartu, K.-ü. „Loodus“, 1937. 312 lk. Hind 3 kr. 40 s. (Sarjast Marseljeesist Internatsionaalini). I. — K IV.
- *9. **Ney, Gottlieb.** Antiikkultuuri ajalugu. Tartu, Eesti Kirjanduse Selts, 1937. 126 lk. Hind 2 kr. II. — K IV.
- *10. **Paleologue, Maurice.** Tsaaririik maailmasõjas. I—II. Tartu, K.-ü. „Loodus“, 1937. 344 + 304 lk. Hind 7 kr. (Sarjast Marseljeesist Internatsionaalini) I. — K V.
- *11. **Pitka, Johan.** Minu mälestused. I. Tallinn, „Laevandus“, 1937. 216 lk. Hind 2 kr. 50 s. I. — K III.
- *12. **Pukits, Mart.** Läti kultuurilugu. Peajooni Läti kirjanduse, kunsti ja muu rahvuskultuuri arengust. Tartu, Eesti Kirjanduse Selts, 1937. 146 lk. Hind 1 kr. (Sarjast Elav teadus) I. — K IV.
- *13. Schmidt, Johan. Kolonelleitnant. Jooni elust ja tegevusest. Tallinn, Selts „9. Jalaväe Polk“, 1937. 164 lk. Hind 1 kr. II. — K IV.
- *14. **Sirge, Rudolf.** Jozef Pilsudski. Tartu, Eesti Kirjanduse Selts, 1937. 160 lk. Hind 1 kr. 50 s. (Sarjast Suurmeeste elulood) I. — K IV.
- *15. Spordibiograafiline leksikon. Toimetanud L. Soonberg, J. Peterson, V. Raudsepp, O. Lõvi. Tallinn, Tallinna Kirjastuse Kooperatiiv, 1937. 256 lk. Hind 6 kr. 25 s. II — K IV.
- *16. **Töldsepp, M.** Elisabeth. Inglise esimene suur kuninganna. Tartu, Eesti Kirjanduse Selts, 1937. 176 lk. Hind 1 kr. 50 s. (Sarjast Suurmeeste elulood). I. — K IV.
- *16. **Wells, Herbert George.** Lühike maailma ajalugu I—II. Vanaaeg. Keskaeg. Tartu, Eesti Kirjanduse Selts, 1937. 128 + 96 lk. Hind 2 kr. (Sarjast Elav teadus nr. 64 ja 68). I. — K IV.

Liik nr. 9.

Lastekirjandus.

- *1. Heinaaeg on ikka nii. Sarjast Kuldne kodu. Tekst E. Enno. Pildid R. Kivit. Tartu, K.-ü. „Loodus”, 1937. 8 lk. Hind 35 s. K I.
- *2. Juku. Sarjast Kuldne kodu. Tekst „Lastelehest“. Pildid R. Kivit. Tartu, K.-ü. „Loodus“, 1937. 8 lk. Hind 35 s. K I.
- *3. **Parijõgi, Jüri.** Meie Eku. Lastejutud. Tartu, K.-ü. „Kool“, 1937. 168 lk. Hind 1 kr. 60 s. I. — K I.
- *4. Piibeleheneitsi. Sarjast Kuldne kodu. Tekst A. Kitzbergi järgi. Pildid R. Kivit. Tartu, K.-ü. „Loodus“, 1937. 16 lk. Hind 70 s. K I.
- *5. **Sillaots, Marta.** Trips, Traps ja Trull Haapsalus. Lastejutt. Tartu, Noor-Eesti, 1937. 76 lk. Hind 1 kr. II — K I.
- *6. Sõnakuulmatud karupojad. Sarjast Kuldne kodu. Tekst „Laste maailmast“. Pildid H. Valtman. Tartu, K.-ü. „Loodus“, 1937. 16 lk. Hind. 70 s. K I.
- *7. Viisk, põis ja õlekõrs. Sarjast Kuldne kodu. Tekst A. Piirikivi. Pildid R. Kivit. Tartu, K.-ü. „Loodus“, 1937. 8 lk. Hind. 35 s. K I.
- *8. Väike peremees. Sarjast Kuldne kodu. Tekst E. Enno. Pildid R. Kivit. Tartu, K.-ü. „Loodus“, 1937. 8 lk. Hind 35 s. K I.

Tallinnas, 11. detsembril 1937.

Komisjoni juhataja J. Aavik.

Asjaajaja R. Alas.

Kinnitan ja teen avalikkude raamatukogude võrku kuuluvatele raamatukogudele kohuslikuks uute raamatute muretsemise käesoleva nimestiku järgi, välja arvatud lastekirjandus (9 liik). Avalikkude raamatukogude seaduse täiendamise seaduse (RT 27 — 1934) § 9^a põhjal.

Tallinnas, 20. dets. 1937. Nr. 31768.

Haridusministri eest V. Pät.s.

Avalikkudele raamatukogudele ja koolide õpilasraamatukogudele soovitatud

RAAMATUTE NIMESTIK.

XV.

Koostanud Haridusministeeriumi Raamatukogude Komisjon.

Seletuseks.

Pärast eelmise nimestiku trükki andmist Raamatukogude Komisjon pidas 18. dets. s.a. veel ühe koosoleku, kus läbivaadatud raamatuid soovitati raamatukogudele alljärgnevad teosed.

Liik nr. 0.

Ilukirjandus.

1. **Antson, Aleksander.** Kirg. Romaan, Tartu, Noor-Eesti, 1937. 253 lk. Hind 3 kr. 50 s. II.
- *2. **Bourget, Paul.** Julm mõistatus. Romaan. Prantsuse keelest tõlkinud Joh. Aavik. Tartu, Noor-Eesti, 1937. 184 lk. Hind 2 kr. 75 s. (Sarjast Valimik ilukirjanduslikke tõlkeid). II. — K V.
- *3. **Gogol, Nikolai.** Surnud hinged. Romaan. Vene keelest tõlkinud A. Kivikas. Tartu, Eesti Kirjanduse Selts, 1937. 326 lk. Hind 4 kr. (Sarjast Maailmakirjandus) I — K IV.
- *4. **Hansen, Ernst.** „Sinise Tähe“ matkalood. Tartu, K.-ü. „Loodus“, 1937. 200 lk. Hind 2 kr. 50 s. (Sarjast Looduse Kuldraamat). II. — K III.
- *5. **Hiir, Erni.** Raudvärsid. Luuletused. Tartu, Eesti Kirjanikkude Liit, 1937. 94 lk. Hind 2 kr. 50 s. II. — K V.
- *6. **Hindrey, Karl August.** Sigtuna häving. Jutustusi. Tartu, Eesti Kirjanikkude Liit, 1937. 427 lk. Hind 4 kr. I — K V.

7. **Hindrey, Karl August.** Sündmusteta suvi. Tartu, Noor-Eesti, 1937. 218 lk. Hind 3 kr. 50 s. II.
- *8. **Hollandi värsipõimik.** Luuletused. Tõlkinud ja sissejuhatusega varustanud Gustav Suits. Tartu, Eesti Kirjanikkude Liit, 1937. 183 lk. Hind 3 kr. I. — K V.
- *9. **Kagava, Tojohiko.** Nisuiiva. Tõlkinud E. Mänd. Tartu, „Kristlik Kaitsja“, 1937. 342 lk. Hind 2 kr. 50 s. I. — K IV.
- *10. **Linde, Bernhard ja Kukkur, Osvald.** Valimik soome kirjandust. Tallinn, „Varak“, 1937. 308 lk. Hind 3 kr. 60 s. II. — K III.
- *11. **Luts, Oskar.** Kevade II. 4. tr. Tartu, Noor-Eesti, 1937. 288 lk. Hind 3 kr. 50 s. I. — K II.
12. **Metsanurk, Mait.** Kutsutud ja seatud. Romaan. Tartu, Noor-Eesti, 1937. 452 lk. Hind 5 kr. II.
- *13. **Michaelis, Karin.** Bibi Taanimaal. Saksa keelest tõlkinud M. Sillaots. Tartu, K.-ü. „Loodus“, 1937. 224 lk. Hind 2 kr. 50 s. (Sarjast Looduse Kuldraamat) I. — K II.
- *14. **Mälk, August.** Taeva palge all. Romaan. Tartu, Noor-Eesti, 1937. 356 lk. Hind 4 kr. 50 s. I. — K IV.
- *15. **Shakespeare, William.** Sonette. Suveöö unenägu. (Komöödia). Othello (Tragöödia). Inglise keelest tõlkinud Ants Oras. Tartu, Eesti Kirjanduse Selts, 1937. 416 lk. Hind 4 kr. (Sarjast Maailmakirjandus) I. — K IV.
- *16. **Sharp, Evelyn.** Noorim tüdruk koolis. Inglise keelest tõlkinud G. Pärn, Tartu, K.-ü. „Loodus“, 1937. 231 lk. Hind 2 kr. 50 s. (Sarjast Looduse Kuldraamat) I. — K III.
- *17. **Sütiste, Johan.** Ringkäik. Luuletusi. Tartu, Noor-Eesti, 1937. 78 lk. Hind 2 kr. 75 s. II. — K V.
- *18. **Visnapuu, Henrik.** Saatana vari. Romaan värssiden. Tartu, Noor-Eesti, 1937. 267 lk. Hind 3 kr. 75 s. I. — K V.

Liik nr. 1.

Üldteosed.

1. **Õitsituled.** Eesti Ajakirjanike Liidu Album XV. Tallinn, Eesti Ajakirjanike Liit, 1937. 118 lk. Hind 1 kr. 25 s. II.

Liik nr. 2.

Usu-, mõtte- ja kasvatusteadus.

- *1. **Korjus, Tabea.** Pühapäevakooli õpetajate käsiraamat. Tallinn, Pühapäevakoolide Alliansis Liit, 1938. 144 lk. Hind 1 kr. 50 s. II — K IV (Seminaridele).
2. **Martin, Alma.** Kuidas kasvatada lapsi tööle. 3. tr. Tartu, Koduse Kasvatuse Instituut, 1937. 15 lk. Hind 10 s. I.

Liik nr. 4.

Keele- ja kirjandusteadus ning kunst.

- *1. **Kärner, Jaan.** Lehed tuulde. II. Esseid ja artikleid. Tartu, Noor-Eesti, 1937. 460 lk. Hind 5 kr. 50 s. II. — K V.

Liik nr. 5.

Matemaatika, loodus- ja arstiteadus.

- *1. **Berg, Bengt.** Kurgedega Aafrikasse. Rootsi keelest tõlkinud A. Lemberg. Tartu, K.-ü. „Loodus“, 1937. 240 lk. Hind 2 kr. 50 s. (Sarjast Looduse Kuldraamat). I. — K III.
- *2. **Piiper, Johannes.** Arenemisõpetuse ajaloo põhijooni. Tartu, Noor-Eesti, 1937. 163 lk. Hind 2 kr. I. — K IV.

Liik nr. 6.

Rakendusteadus.

- *1. **Kivimäe, A., Volberg, A., Ruderström, A., Masso, N. ja Saarsoo, J.** Talu karjalauda sisustamisest. Tallinn, Põllutöökoda, 1936. 22 lk. Hind 30 s. II. — K IV (Põllumajanduskoolidele).
- *2. Niit ja karjamaa IX. Toimetanud H. Selja. Tallinn, Eesti Niidu ja Karjamaade Arendamise Ühing, 1937. 88 lk. Hind 1 kr. I. — K IV (Põllumajanduskoolidele).

Liik nr. 7.

Maade- ja rahvasteteadus.

- *1. **Hindrey, Karl August.** Rännud Rannad Riviera Sõsar-
saared ja Savoy. Reisikirjeldusi. Tartu, Noor-Eesti,
1937. — 262 lk. Hind 3 kr. 50 s. II. — K V.
- *2. **Parijõgi, Jüri.** Alutaguse metsades. Matkamälestusi.
Tartu, K.-ü. „Loodus“, 1937. 240 lk. Hind 2 kr. 50 s.
(Sarjast Looduse Kuldraamat) I — K II.
- *3. **Semper, Johannes.** Lõuna Risti all. Ristikirjeldused.
Tartu, Eesti Kirjanikkude Liit, 1937. 260 lk. Hind 4 kr.
I. — K IV.

Liik nr. 8.

Ajalugu.

- 1. Maakondlikud suurmehed. Toimetanud A. Kalda. Tartu,
Kirjast. „Sõnastus“, 1937. 168 lk. II.
- *2. **Palm, August.** Villem Reiman. Tartu, Eesti Kirjanduse
Selts, 1937. 179 lk. Hind 1 kr. 50 s. (Sarjast Suurmeeste
elulood) I. — K III.

Liik nr. 9.

Lastekirjandus.

- *1. Jahimees Juss. Sarjast Kuldne kodu. Tekst: J. Oro.
Pildid: R. Kivit. Tartu, K.-ü. „Loodus“, 1937. 8 lk. Hind
35 s. K I.
- *2. **Karrik, V.** Vana häätegu ununeb. Tallinn, „Pääsuke“.
16 lk. Hind 25 s. K. I.
- *3. **Karrik, V.** Pillimehed. Tallinn, „Pääsuke“. 16 lk. Hind
25 s. K I.
- *4. **Karrik, V.** Kolm karu. Tallinn, „Pääsuke“, 16 lk. Hind
25 s. K I.
- *5. **Karrik, V.** Kollid. Tallinn, „Pääsuke“. 16 lk. Hind 25 s.
K. I.
- *6. **Karrik, V.** Õlghärg. Tallinn, „Pääsuke“. 16 lk. Hind
25 s. K I.

- *7. Kuidas jõuluvana leidis endale ameti. Sarjast Kuldne kodu. Tekst: J. Truupõld. Pildid: R. Kivit, Tartu, K.-Ü. „Loodus“, 1937. 20 lk. Hind 85 s. K I.
- *8. Külaskäik neegrite juurde. Sarjast Kuldne kodu. Tekst: V. Kulikovski järgi E. Treffner. Pildid: V. Aleksejev. Tartu, K.-ü. „Loodus“, 1937. 20 lk. Hind 85 s. K I.
- *9. **Lofing, Hugh.** Dr. Dolittle'i tsirkus. Inglise keelest tõlkinud G. Pärn, Tartu. K.-ü. „Loodus“, 1937. — 232 lk. Hind 2 kr. 50 s. (Sarjast Looduse Kuldraamat) II. — K III.
- *10. **Oro, J.** Kool neegrite maal. Tallinn, „Pääsuke“ 16 lk. Hind 25 s. K I.
- *11. Suur auhind. Sarjast Kuldne kodu. Tekst: „Laste Maailmast“. Pildid: H. Valtman. Tartu, K.-ü. „Loodus“, 1937. 16 lk. Hind 70 s. K I.
- *12. Tibuke. Sarjast Kuldne kodu. Tekst: „Laste Maailmast“. Pildid R. Kivit. Tartu, K.-ü. „Loodus“, 1937. 12 lk. Hind 55 s. K I.
- *13. **Twain, Mark.** Tom Sawyeri imelikud juhtumused. Tallinn, K.-ü. „Rahvaülikool“, 1937. 271 lk. Hind 2 kr. 50 s. (Sarjast Minu raamat). I. — K II.

Tallinnas, 20. detsembril 1937.

Komisjoni juhataja J. Aavik.
Asjaajaja R. Alas.

Õiendus.

Avalikkudele raamatukogudele ja koolide õpilasraamatukogudele soovitatud raamatute eelmise nimestikku (HM T 16 — 1937) on sattunud * paigutamise järgmised eksitused:

- * puudub, kuid peab olema raamatute ees:
 - Sienkiewicz, H. Ristirüütlid I—II (lk. 188).
 - Lunde, J. Jeesus ja lapsed (lk. 189).
 - Bellegarde, A. Minu mälestusi (lk. 192).
- * on liigne raamatute ees:
 - Raudsepp, H. Lipud tormis (lk. 187).
 - Renn, L. Sõda (lk. 187).
 - Karjalauda sisustamisest (lk. 191).

10. dets. 1937.

Komisjoni juhataja J. Aavik.
Asjaajaja R. Alas.

MITTEAMETLIK OSA.

Haridusministri otsused teenete tunnustamise asjas.

Haridusminister, hinnates Haridusministeeriumi Noorsoo Osakonna noortenõuniku Juhan Maisma tegevust ja tunnustades tema teeneid noorsoo kasvatamise ja juhtimise alal, otsustas 1937. a. 13. septembril anda Juhan Maisma'le teenete tunnustuse tema pedagoogilise tegevuse 25. a. juubeli puhul.

Haridusminister, hinnates Vasula kodumajanduskooli juhataja Juhan Valvere tegevust ja tunnustades tema teeneid pedagoogilisel alal, otsustas 1937. a. 13. septembril anda Juhan Valvere'le teenete tunnustuse Vasula kodumajanduskooli revideerimise puhul Haridusministri poolt.

Haridusminister, hinnates Tallinna linna tütarlaste kommerts-kooli ja kommertsgümnaasiumi inspektrissi Helmi Maurits'a tegevust ja tunnustades tema teeneid koolinoorsoo õpetus- ja kasvatustöö alal, otsustas 1937. a. 23. septembril anda Helmi Maurits'ale teenete tunnustuse tema 25. a. ametisoleku tähistamiseks.

Haridusminister, hinnates Tööstusliku Kutseoskuse Nõukogu liikme Villem Kesker'i tegevust ja tunnustades tema teeneid kutseoskuse edendamise ja seltskondliku tegevuse alal, otsustas 1937. a. 30. septembril anda Villem Kesker'ile teenete tunnustuse tema 65. a. sünnipäeva puhul.

Haridusminister, hinnates Petseri vaimuliku seminari juhataja ülempiiskopi Nikolai Leisman'i tegevust ja tunnustades tema teeneid õppe- ja kasvatustöö ning vaimse elu edendamise alal, otsustas 1937. a. 5. oktoobril anda Nikolai Leisman'ile teenete tunnustuse tema 75. a. sünnipäeva ja 50. a. ametijuubeli puhul.

Haridusminister, hinnates Kuusiku karjakontroll-assistentide kooli juhataja Aleksander Kärk'i tegevust ja tunnustades tema teeneid põllumajandusliku kutsehariduse edendamise alal, otsustas 1937. a. 14. oktoobril anda Aleksander Kärk'ile teenete tunnustuse tema vanusepuhkusele mineku puhul.

Haridusminister, hinnates Virumaa Kunda rahvaülikooli juhataja Jaan Ruus'i tegevust ja tunnustades tema teeneid pedagoogilise ja seltskondliku tegevuse alal, otsustas 1937. a. 1. novembril anda Jaan Ruus'ile teenete tunnustuse tema 10. a. teenistusjuubeli puhul Virumaa Kunda rahvaülikooli juhatajana.

Haridusminister, hinnates Marta Pärna pedagoogilist tegevust ja tunnustades tema teeneid pedagoogilise tegevuse alal, otsustas

1937. a. 30. novembril anda Marta Pärna'le teenete tunnustuse tema 70. a. sünnipäeva puhul.

Haridusminister, hinnates Rakvere linnakoolivalitsuse juhataja Heinrich Aviksoo tegevust ja tunnustades tema teeneid haridustöö juhtimise ja korraldamise alal, otsustas 1937. a. 24. novembril anda Heinrich Aviksoo'le teenete tunnustuse tema 40. a. teenistusjuubeli puhul.

Haridusminister, hinnates Tartu Eesti Noorsoo Kasvatuse Seltsi tütarlaste eragümnaasiumi inspektressi Elisabet Luiga tegevust ja tunnustades tema teeneid pedagoogilise tegevuse alal, otsustas 1937. a. 11. oktoobril anda Elisabet Luiga'le teenete tunnustuse tema 25. a. ametijuubeli puhul.

Haridusminister, hinnates Tartu Eesti Noorsoo Kasvatuse Seltsi eraprogrammaasiumi õpetaja Marta Niggol'i tegevust ja tunnustades tema teeneid pedagoogilise tegevuse alal, otsustas 1937. a. 11. oktoobril anda Marta Niggol'ile teenete tunnustuse tema 25. a. ametijuubeli puhul.

Haridusminister, hinnates Taebla algkooli juhataja Hando Viilma tegevust ja tunnustades tema teeneid pedagoogilise tegevuse alal, otsustas 1937. a. 9. novembril anda Hando Viilma'le teenete tunnustuse Taebla algkooli revideerimise puhul Haridusministri poolt.

Haridusministeeriumi Noorsoo Osakonna uued kaastöölised.

Haridusministri otsustega 16. novembrist ja 9. detsembrist s.a. on Haridusministeeriumi Noorsoo Osakonna kaastööliseks kinnitatud koolide inspektorid Erich Jaanvärk, Aleksander Keppi, August Kuks ja Jaan Reinet.

Raamatukogujuhatajad avalikkudes raamatukogudes 1935/36. a.

	Raamatukogujuhatajate arv:			
	maal	linnades	kokku	%
1. Soo järgi:				
mehi	497	19	516	72,3
naisi	179	19	198	27,7
kokku	676	38	714	100,0
2. Vanuse järgi:				
alla 20 a.	8	—	8	} 30,5
20—24 a.	55	1	56	
25—29 „	149	5	154	
30—34 „	142	9	151	} 40,0
35—39 „	129	4	133	
40—44 „	65	4	69	} 18,0
45—49 „	56	4	60	
50—54 „	38	4	42	
55—59 „	20	1	21	} 8,8
60 ja üle	11	5	16	
Andmed puuduvad	3	1	4	0,5
Kokku	676	38	714	100,0
3. Hariduse järgi:				
algkooli haridusega	231	3	234	} 32,7
tööstus- ja naiskutsekooli haridusega	4	—	4	
põllutöökooli haridusega	9	—	9	
kaubanduskooli haridusega	10	—	10	} 30,5
linnakooli haridusega	48	4	52	
veneaegse õpet. seminari haridusega	28	2	30	} 35,4
algkooliõpetaja kutse omandanud eksamitel või kursustel	68	—	68	
gümnaasiumi I—IV kl. haridusega	37	6	43	
gümnaasiumi haridusega	152	19	171	
eestiaegse õpet. seminari haridusega	77	—	77	
pedagoogi haridusega	4	—	4	
õpetajate instituudi haridusega	1	—	1	
üliskooli haridusega	5	4	9	
andmed puuduvad	2	—	2	
Kokku	676	38	714	
4. Elukutse järgi:				
raamatukogujuhatajaid	—	9	9	} 1,2
õpetajaid	275	9	284	
kirikuõpetajaid, preestreid, köstreid	2	1	3	} 40,2
valla- ja alevisekretäre ning nende abisid	75	—	75	
ametnikke	51	13	64	
meiereid	9	—	9	} 20,8
kaupmehi	12	—	12	
põllumajanduses tegevaid	183	—	183	1,7
käsi- ja vabrikutöölisi	34	1	35	25,5
muid	9	2	11	5,0
andmed puuduvad	26	3	29	1,5
Kokku	676	38	714	4,1
				100,0

5. Raamatukogu juhatajate arv tasu järgi:		Raamatukogujuhatajate arv:				
		maal	linnades	kokku	%	
Tasu aastas	Kr.	2.700.—	—	1	1	1,4
»	»	2.100.—	—	1	1	
»	»	1.452.—	—	1	1	
»	»	980.—	—	1	1	
»	»	856.—	—	1	1	
»	»	846.—	—	1	1	
»	»	840.—	—	1	1	
»	»	816.—	—	1	1	
»	»	732.—	—	1	1	
»	»	660.—	—	1	1	
»	»	420.—	—	2	2	3,0
»	»	288.—	—	1	1	
»	»	240.—	1	2	3	
»	»	180.—	1	1	2	
»	»	160.—	—	1	1	
»	»	150.—	1	—	1	
»	»	120.—	7	4	11	
»	»	100.—	3	—	3	
»	»	96.—	3	—	3	
»	»	90.—	2	1	3	
»	»	84.—	1	—	1	7,7
»	»	72.—	1	—	1	
»	»	70.—	1	—	1	
»	»	60.—	42	1	43	
»	»	50.—	16	—	16	
»	»	48.—	15	—	15	
»	»	45.—	1	—	1	
»	»	42.—	1	—	1	
»	»	40.—	9	—	9	
»	»	39.—	1	—	1	
»	»	36.—	26	—	26	30,9
»	»	30.—	30	—	30	
»	»	27.—	1	—	1	
»	»	25.—	13	—	13	
»	»	24.—	14	—	14	
»	»	20.—	21	—	21	
»	»	18.—	3	—	3	
»	»	16.—	1	—	1	
»	»	15.—	14	1	15	
»	»	13.—	2	—	2	
»	»	12.—	8	—	8	
»	»	10.—	26	1	27	
»	»	10.—	15	—	15	
»	»	10.—	2	—	2	
% lugemismaksudest			2	—	2	
Töötasid tasuta			394	13	407	57,0
Kokku			676	38	714	100,0

Tallinnas, 9. detsembril 1937.

Sekretär R. Alas.

28. -